



2020



TØNDER
KOMMUNE



**§16b Miljøtilladelse af husdyrbrug
Trøjborgvej 25, 6261 Bredebro**

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING.....	4
1) A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	4
2) B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE.....	5
3) Indretning og drift af anlæg	5
Stald og anlæg.....	5
Gødningsopbevaring og -håndtering.....	6
4) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	7
5) Forbindelse til andre husdyrbrug	7
6) Lokalisering og landskab	7
Landskabelige hensyn	7
7) Ammoniak	8
Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).....	8
Natura 2000-områder	8
Naturbeskyttelseslovens § 3	8
8) Lugt	8
9) Øvrige emissioner og gener	9
Støj og vibrationer.....	9
Støv	10
Fluer og skadedyr	10
Til- og frakørsel	11
Lys	11
Driftsforstyrrelser og uheld	12
Kemikalier og pesticider	12
Olie og brændstof	12
Egenkontrol og management.....	13
10) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	13
Råvarer.....	13
Spildevand	13
Affald.....	13
Energiforbrug.....	14
Vandforbrug.....	15
11) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	16
12) Eventuelle grænseoverskridende virkninger	16
13) ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	16
VILKÅR	18
HØRINGER	22
KLAGEVEJLEDNING	23

INDLEDNING

Klaus Refslund Hansen har den 25. november 2019 søgt om miljøtilladelse på Trøjborg 25, 6261 Bredebro.

Tilladelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen nr. 211491 med tilhørende bilag.

Der gives 6 års frist for udnyttelse af tilladelsen.

Historik

Den nuværende produktionstilladelse er i form af en miljøgodkendelse fra d. 28. maj 2013, samt et tillæg fra d. 19. april 2017, hvor der er accepteret en produktion af 42.000 smågrise (7,5-32 kg) og 630 polte (32-110 kg).

Tilladelse § 16b – 2020

Ansøger ønsker at få en tilladelse til frit at udnytte staldenes produktionsarealer i stedet for den nuværende tilladelse til et antal dyr og faste ind- og udgangsvægte. Dette vil gøre det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt, hvorved ejendommens indtjeningsmuligheder kan optimeres. Der sker ingen ændringer af stalde eller anlæg på ejendommen.

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler den 19. februar 2020 miljøtilladelse til husdyrbruget på Trøjborgvej 25, 6261 Bredebro med de stillede vilkår.

Tilladelsen er meddelt jf. § 16b i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

Tilladelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen nr. 211491 med tilhørende bilag indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

2.066 m² produktionsareal til smågrise, delvist spaltegulv
149 m² produktionsareal til slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67%).

Gødningsareal

540 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

Projekterede anlæg:

Der opføres ikke nye anlæg.

Når tilladelsen udnyttes skal vilkår i kapitel 3 overholdes.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Tilladelsen er udarbejdet af:

Dorte Fabrin, Miljømedarbejder, Tønder Kommune

Kvalitetssikring:

Per Hendriksen, Miljømedarbejder, Tønder Kommune

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 760 af 30-07-2019 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

1) A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger:

Adresse: Trøjborgvej 25, 6261 Bredebro

Ejendomsnr. : 5500000306

CVR: 19968294

CHR: 51033

2) Kontaktoplysninger:

Navn: Klaus Refslund Hansen

Adresse: Hjerpstedvej 7, 6280 Højer

Tlf.: 21444317

E-mail: petersminde@refslund.net

3) Rådgiver:

Navn: Ulla Pallesen, Landboforening Syd

Adresse: Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa

Tlf.: 61558262

E-mail: upa@landbosyd.dk

4) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte

Ingen

2) **B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE**

3) **Indretning og drift af anlæg**

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur 1 og tabel 1.



Figur 1: Placering af stalde og gødningsanlæg - Trøjborgvej 25, 6261 Bredebro

Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Stald m ²	Produktionsareal m ²
Nordligste toklimastald (2000)	Toklimastald, delvist spaltegulv	Smågrise	688	498
Sydligste toklimastald (2000)	Toklimastald, delvist spaltegulv	Smågrise	689	498
toklimastald (2015)	Toklimastald, delvist spaltegulv	Smågrise	804	642
Poltestald	Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	Polte	169	149
Ny tilbygning (2017)	Toklimastald, delvist spaltegulv	Smågrise	529	428
Opbevaringslagre				Areal m ²
1	Gyllebeholder	2.195 m ³		540

Tabel 1: Ansøgt drift - oversigt over stalde og dyr

Dyrehold

Ansøger oplyser:

Umiddelbart forventes ingen forøgelse af produktionen i forhold til det allerede godkendte dyrehold på ejendommen.

Tønder Kommune vurderer:

Tilladelsen giver ansøger en mere fleksibel produktion. Af tabel 1 fremgår størrelsen af produktionsarealet samt dyretypen der må være i den enkelte stalde.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøger oplyser:

Husdyrbruget har ét opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning (se tabel 1). Gyllebeholderen er opført i 1999 og indgår dermed i alle tre drifter. Gyllebeholderen har siden etableringen været teltoverdækket. Der er dog først stillet vilkår om teltoverdækningen i forbindelse med miljøgodkendelsen efter Husdyrloven, hvorfor kun ansøgt drift og nudrift er angivet med teltoverdækning.

Udslusning af gylle fra staldene til gyllebeholderen sker på nuværende tidspunkt hver 2. uge og foregår med træk-og-slip. Gyllen i gyllebeholderen omrøres kun forud for udbringning og udbringes efter de gældende regler.

Al husdyrgødning afsættes til biogasanlæg. Der bliver modtaget afgasset gylle retur i gyllebeholderen, hvorfra det afhentes af den bedrift som ejendommens arealer er bortforpagtet til (Refslund Mark I/S). Gyllen udbringes af markbruget med en 25 ton gyllevogn med læssekran.

Kapaciteten på ejendommen er på 2.195 m³ i gyllebeholderen og ca. 520 m³ i gyllekanalerne. Derudover kan der opbevares gylle i en gyllebeholder på Gærupvej 0 der har en kapacitet på 2.500 m³.

Med en forventet fremtidig maksimal produktion på maks. 42.000 smågrise (7-32 kg) og 520 polte (30-110 kg) er den årlige gylleproduktion på 5.781 m³ (fradrag fra teltoverdækningen på 216 m³ og tillæg for regnvand på ramper m.v.). Ud over gylle ledes der også regnvand fra ind- og udleveringsramper/arealer til gyllebeholderen. Områderne er samlet opmålt til ca. 80 m², hvilket giver en årlig vandmængde på ca. 91 m³ (antaget 1.1315 m³/m² jf. kort over nedbør på Klimatilpasning.dk (Observationsdata 1986-2005).

Opbevaringskapaciteten på ejendommen inklusiv gyllebeholderen på Gærupvej er ved maksimal produktion på 10,8 måneder. Der er fremsendt kapacitetsberegningen i form af excel-ark. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed opfyldt.

Tønder Kommune vurderer:

Vi vurderer, at de anvendte udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

4) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Der opføres ikke nye anlæg.

5) Forbindelse til andre husdyrbrug

Husdyrbruget er ikke teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

6) Lokalisering og landskab

Ansøger oplyser:

Placeringen af husdyrbrugets anlæg på ejendommen ses på situationsplanen på figur 1.

Tønder Kommune vurderer:

Afstandskravene i § 6 i husdyrloven gælder ikke, da der ikke etableres husdyrgødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg, eller foretages udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening.

Afstandskravene i § 7 i husdyrloven gælder ikke, da der ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg.

Afstandskravene i § 8 i husdyrloven gælder ikke, da der ikke etableres husdyr, gødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg, eller foretages udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening.

Landskabelige hensyn

Ansøger oplyser:

Der opføres ikke nye anlæg.

Tønder Kommune vurderer:

De landskabelige værdier tilsidesættes ikke som følge af projektet, da der ikke ændres i bygningsmassen på ejendommen.

7) Ammoniak**Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).**

Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 4,9 km mod øst.
Beregningsen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kgN/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 3,3 km mod vest.
Beregningsen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Nærmeste kategori 3 natur ligger ca. 631 m mod vest.
Beregningsen viser at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakfølsom natur er derfor overholdt.

Natura 2000-områder

Ejendommen er beliggende ca. 568 m fra nærmeste natura 2000 fuglebeskyttelsesområde Kogsbøl og Skast Mose.
Vi vurderer, på baggrund af afstanden, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på habitatområdet. Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Der ligger enkelte søer omkring husdyrbruget som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Merdepositionen er beregnet til under 1 kg N/ha/år, så det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til tilstandsændringer i søerne.

8) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugtgeneafstanden. Beregningen er foretaget til den nærmeste nabo, og til nærmeste rekreative område samt nærmeste byzone og fremtidig byzone.

Bebyggelse	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Nærmeste nabo (Trøjborgvej 20)	164 m	1164	Ja
Samlet bebyggelse (Kogsbølvej 5)	291 m	2050 m	Ja
Byzone Visby	518 m	2734 m	Ja

Tabel 2: Lugtberegning fra ansøgning nr. 211491

Tønder Kommune vurderer:

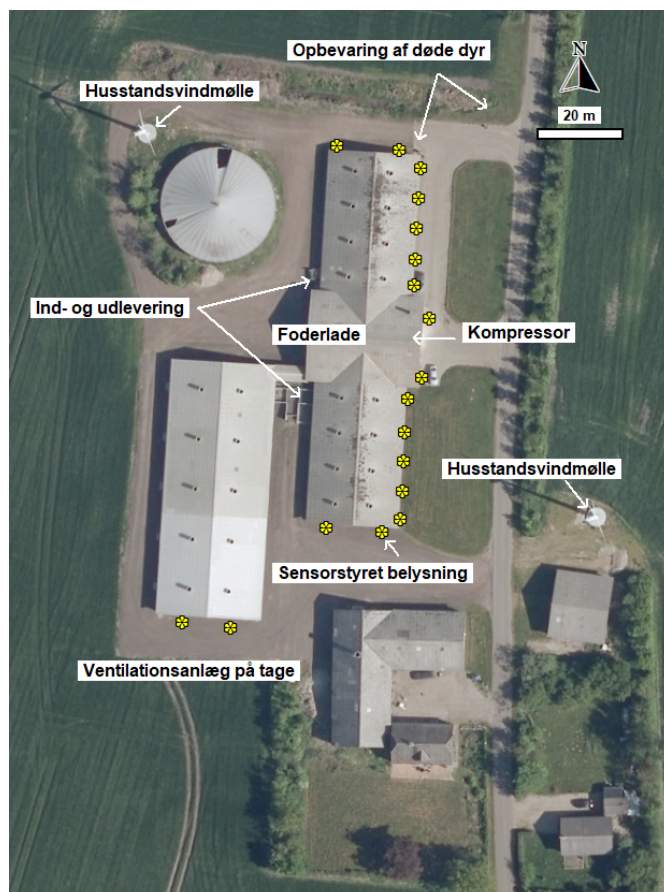
Genekriterierne er overholdt, og det vurderes at det med det stillede vilkår sikres at naboerne er beskyttet tilstrækkelig mod lugtgener.

9) Øvrige emissioner og gener

Støj og vibrationer

Ansøger oplyser:

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, brug af kompressor i teknikkummet, aftipning af foder i foderladen samt transport af dyr, foder og gylle mv. Placering af støjkilder ses på kortet i figur 2.



Figur 2: Placering af støjkilder og udvendig belysning på husdyrbruget

Ventilationsanlæggene er enten forholdsvis nye (nyere stalde) eller løbende udskiftet, hvorfor der generelt er tale om nyere og støjsvage ventilatorer. Det er ikke de allermindst strømforbrugende typer, idet skift til denne type vil kræve udskiftning af styringsenheder m.v.

Støjende aktiviteter på ejendommen sker for det meste i dagtimerne, og når det er muligt for lukkede døre. Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

Der sker ingen ændringer i støjkilderne fra husdyrbruget med det ansøgte. Det vurderes, at husdyrbruget overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser, og at husdyrbruget ikke medfører væsentlige støjgener for naboer. I forhold til beboelsen Trøjborgvej 26, der ejes af ansøger, vil der formodentlig være et vist støjbidrag. De nærmeste bygninger i forhold til beboelsen er dog stuehuset på husdyrbruget, og de mest benyttede overkørsler til Trøjborgvej 25 er de nordligste overkørsler som benyttes til foder- og gylletransporter.

Eventuel lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke generer naboer.

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra ejendommen og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i kilderne til eventuelle rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med det ansøgte. Kilder kan fx være ventilationsanlæg, foderanlæg og andre maskiner. På grund af afstanden til naboer og arten af rystelser og vibrationer fra husdyrbruget, vurderes husdyrbruget ikke at kunne medføre gener for naboer.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning. Der er ikke projekteret særlige tiltag for at dæmpe støjkilderne, hvilket heller ikke skønnes nødvendigt. Vi vurderer at vilkårene er tilstrækkelige til at sikre støjmæssige hensyn til omgivelserne.

Støv

Ansøger oplyser:

Støv vil primært forekomme i forbindelse med markdriften i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet efter udkørsel af husdyrgødning m.v., når der er behov for det.

Foder håndteres indendørs i foderladen og ledes ud i staldene gennem rørsystem. Der er desuden overbrusningsanlæg i alle stalde, hvilket er med til at reducere støvemissioner fra staldene.

Der sker ingen ændringer i støvkilderne fra husdyrbruget i forbindelse med det ansøgte.

Det vurderes, at husdyrbruget ikke medfører væsentlige støvgener for naboer pga. afstanden og arten af støvkilder.

Tønder Kommune vurderer:

Vi vurderer, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Ansøger oplever ikke problemer med skadedyr. Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Opbevaring af foder sker i fodersiloer indendørs i foderladen, og der fejes op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Der sker ingen fluebekæmpelse, idet der ikke har været behov for det. Bliver det nødvendigt i en periode forventes benyttet et godkendt strømiddel. Rottebekæmpelse sker via det private firma Nomus. Rotter bekæmpes med rottegift udlagt i kasser.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår til, at skadedyrsbekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Der stilles vilkår til god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøger oplyser:

Al transport i forbindelse med husdyrbruget sker via de to indkørsler fra Trøjborgvej (se oversigtskortet i bilag 1).

Tunge transporter sker typisk i dagtimerne på hverdage. Udkørsel af gylle kan dog ske uden for dette tidsrum, såfremt det pga. vejrforhold er nødvendigt.

Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 2 gange dagligt.

Der forventes stort set ingen ændringer i antallet af transporter. I forhold til tidligere godkendelse transporteres ikke længere fyringsolie og dieselolie til ejendommen, men i stedet kommer flere læs træpiller. Biogasanlægget kommer med et læs afgasset biomasse og leverer det i gyllebeholderen, og medtager et læs gylle fra forbeholderen inden der køres retur. Tidligere har der været flyttet gylle til gylle på Gærupvej 0. I stedet for at flytte gylle til beholderen, kører biogasanlægget direkte ud og leverer i denne beholder.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder kommune vurderer, at transporter til og fra ejendommen ikke vil give anledning til yderligere gener for naboer.

Lys

Ansøger oplyser:

Der er udvendig belysning i form af små lamper på den østlige og sydlige side af toklimastalden (2000) samt på den sydlige ende af den nye tilbygning (se figur 2 i afsnittet om støj og vibrationer). Den udendørs belysning er sensorstyret.

Der er dagslysstyring på belysningen i staldene. Lyset i staldene er slukket mellem kl. 21:30 og kl. 7:00.

Der ændres ikke på belysningen på ejendommen i forbindelse med det ansøgte.

Ud fra placeringen og typen af den udvendige belysning vurderes det, at naboerne ikke kan blive generet af lyset.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne. Vi vurderer, at der med det stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser:

De største ulykker der kan forekomme på ejendommen, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller olie. Stalde, gyllekanaler og gyllebeholder er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af ejendommens gylle (se afsnit 2.1). Gyllebeholderen er desuden omfattet af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Ud fra et højdekort ses det, at terrænet omkring gyllebeholderen er meget fladt. Skulle der ske et brud på gyllebeholderen, vil gyllen derfor ikke sprede sig særlig langt. Nærmeste vandløb ligger ca. 300 m syd for gyllebeholderen på den modsatte side af staldanlægget. Det vurderes derfor, at risikoen for udsivning til det omgivende vandmiljø fra beholderen er minimal. Ved et evt. udslip af gylle vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2), og dernæst kontaktes maskinstation for hjælp til at fjerne gyllen.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den daglige drift stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning, samt til opbevaring af affald og brændstof. Der stilles vilkår om, at der skal sikres en effektiv standsning og oprydning ved eventuelle uheld. Vi vurderer dermed, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøger oplyser:

Der opbevares ingen bekæmpelsesmidler på ejendommen. Hvis der opbevares vaskemidler til staldvask står disse i foderladen. Det maksimale oplag vil være ca. 10 liter.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår til hvis der opbevares kemikalier.

Olie og brændstof

Ansøger oplyser:

Der opbevares ingen spildolie på ejendommen. Der står stadig en fyringsolie-tank i forbindelse med stuehuset, som er lejet ud. Tanken står på ben på fast og tæt bund og har påfyldningsalarm. Tanken forventes at blive fjernet, når stuehuset er blevet koblet til varmforsyningen fra træpillefyret.

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i høj grad sikrer mod forurening. Der stilles vilkår til opbevaring af brændstoff-tanke. Vi vurderer, at dette er tilstrækkeligt for at undgå olieforurening.

Egenkontrol og management

Ansøger oplyser:

Umiddelbart har ansøger ingen forslag til egenkontrollvilkår. Det antages, at vilkår til teltoverdækningen videreføres i den nye miljøgodkendelse.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om teltoverdækning af gyllebeholder.

Tønder Kommune vurderer, at der anvendes godt landmandsskab med hensyn til management.

10) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Råvarer

Ansøger oplyser:

De væsentlige råvarer i forbindelse med svineproduktion er foder og vand. Ansøger bestræber sig på, at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Der fodres udelukkende med indkøbt tørfoder. Der benyttes tre foderblandinger til smågrisene og én foderblanding til poltene. Foderblandingerne indeholder tilpassede mængder aminosyrer og højtfordøjelige uorganiske foderfosfater.

Beregnet ud fra normtal forventes der benyttet ca. 47 foderenheder pr. smågris (7,5-32 kg) og ca. 220 foderenheder pr. polt (32-110 kg). En foderenhed svarer ca. til 1 kg. For den forventede maksimale produktion på 42.000 smågrise (7,5-32 kg) og 630 polte (32-110 kg) giver normtallene et årlige foderforbrug på ca. 2.113 tons.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har umiddelbart ingen bemærkninger til foderforbruget på ejendommen, og der stilles ingen vilkår i den forbindelse.

Spildevand

Ansøger oplyser:

Spildevand fra husdyrproduktionen og regnvand fra ind- og udleveringsrampe/arealer ledes til gyllebeholder. Sanitært spildevand fra toilet i staldene og fra stuehuset afledes via septiktank til nedsivning.

Tagvand fra ejendommens bygninger og regnvand fra befæstede arealer nedsives via faskiner og grøfter.

Tønder Kommune vurderer:

At afløbsforholdene er forsvarlige. Der stilles derfor ingen vilkår til spildevand.

Affald

Ansøger oplyser:

Døde dyr opbevares dels i plastcontainere i en kølecontainer opstillet ved det nordøstlige hjørne af toklimastalden fra 2000 og dels på opsamlingspladsen ved hegnet ved Trøjborgvej. På opsamlingspladsen opbevares dyrene på betonspalter og under kadaverkap. DAKA afhenter ca. 1 gange om ugen og dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefonen.

I tabel 3 er oplyst husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder. Der sker ingen ændringer i affaldstyper og mængder med det ansøgte.

Der er ingen affald i form af spildolie, olie- og brændstoffiltre og blyakkumulatorer på ejendommen, da disse skiftes i forbindelse med service på eksternt værksted. Der opbevares heller ingen bekæmpelsesmidler på ejendommen. Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevaring og bortskaffelse affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativ.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Spraydåser	Maskinhus/værksted	Transporterer selv	Genbrugsplads i Skærbæk eller Tønder	ca. 30 stk.
Medicinrester	Medicin opbevares i køleskab i kontor	Transporterer selv	Apotek	normal intet
Kanyler i særlig beholder	Kanyleboks i staldkontorerne	Transporterer selv	Apotek	maks. 1 boks
Batterier – alle typer	Maskinhus/værksted	Transporterer selv	Genbrugsplads i Skærbæk eller Tønder	ca. 5 stk.
Fast affald:				
Tom emballage (papir/pap)	Maskinhus/værksted	Transporterer selv	Genbrugsplads i Skærbæk eller Tønder	ca. 200 kg
Tom emballage (plast)	Maskinhus/værksted	Transporterer selv	Genbrugsplads i Skærbæk eller Tønder	ca. 200 kg
Lysstofrør	Maskinhus/værksted	Tage Petersen	Kendes ikke	ca. 100 stk.
Jern og metal	Samles på Hjerpstedsvej 7	Transporterer selv	Genbrugsplads i Skærbæk eller Tønder	0-2 tons
Tomme olietromler	Maskinhus/værksted	Olieleverandør	Kendes ikke	ca. 2 stk.
Paller	Foderlade	Leverandør tager med retur	Kendes ikke	ca. 50 stk.
Diverse brændbart	Erhvervscontainer	Tage Petersen	Kendes ikke	ca. 800 l hver 2. måned

Tabel 3: Opbevaring, afskaffelse og skønnede mængder af affald fra husdyrbruget

Tønder Kommune vurderer:

Kommunens affaldsregulativ sikrer, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes. Der stilles vilkår til hvis der opbevares spildolie og fast farligt affald.

Energiforbrug

Ansøger oplyser:

Husdyrbrugets energiforbrug er opgivet i tabel 4. Energiforbruget forventes at være uændret med det ansøgte. Energiforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der anvendes primært el til ventilation, belysning, gyllepumper, drift af foderanlæg og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset. Vandforbrug til markvanding varierer, og er derfor ikke opgjort.

Type	Forbrug jf. miljøgodkendelse fra 2017	Forbrug nudrift
El	ca. 280.000 kWh	ca. 110.000-145.000 (2017-2018 forbrug)
Fyringsolie	-	-
Træpiller	ikke opgjort	maks. 300 tons for 2 ejendomme (skønnet)

Tabel 4: Husdyrbrugets skønnede energiforbrug i nudrift og ansøgt drift

Alle staldbygninger er isolerede og toklimastaldene er opvarmede. Staldene og stuehuset opvarmes med et træpillefyret som står i teknikrummet. Træpillefyret leverer også varme til Trøjborgvej 30. Udtørring af stalde efter vask sker via varmesystem i forbindelse med træpillefyret (kalorifereanlæg).

Der er undertryksventilation i de ældste stalde og den nyeste toklimastald er etableret med ligetryksventilation. Ventilatorerne vaskes jævnligt i forbindelse med vask af de enkelte stalde, hvilket reducerer modstanden i ventilationerne, og derved anvendes der mindre energi til driften. Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlæggene.

Der er opsat lavenergilysstofrør i alle stalde (ikke LED). Lyset i staldene er slukket mellem kl. 21:30 og kl. 7:00.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af Seges er det forventelige elforbrug ca. 2 kWh pr. smågris (7-30 kg) og ca. 10 kWh pr. slagtesvin. Elforbruget jf. disse normtal for den forventede maksimale produktion på 42.000 smågrise og 520 polte er på ca. 89.200 kWh. Husdyrbrugets elforbrug ligger dermed over normen. I forhold til tidligere forbrug er ejendommens elforbrug faldet betragteligt. Faldet skyldes at der tidligere har været benyttet elblæsere ved opvarmning, hvor der nu i stedet er opsat et træpillefyret med et kaloriferanlæg.

At elforbruget ligger over normen må skyldes, at det benyttes el til pumpning af vand i forbindelse med vandboringen samt at der ikke er opsat LED-belysning.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om egenkontrol af energiforbruget. Der stilles desuden vilkår om, at der skal skiftes til LED-belysning når den eksisterende belysning er udtjente. Tønder Kommune vurderer, at ansøger har fokus på hvilke driftssystemer der er særligt energiforbrugene og at energiforbruget forsøges reduceret når muligheden er der.

Vandforbrug

Ansøger oplyser:

Husdyrbruget modtager vand fra Bredebro vandværk. Vandforbruget forventes at være stort set uændret (se tabel 5). Vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde, overbrusning af dyr, sanitære forhold samt forbrug i boligen.

Det er vandbesparende drikkepipler i drikkekar eller drikkekar i alle stalde.

Staldene bliver sat i blød i koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det

efterfølgende forbrug af rengøringsvand. Staldene vaskes med højtryksrensere og varmt vand, hvilket også er vandbesparende. Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Type	Forbrug nudrift
Samlet vandforbrug til husdyrbruget	ca. 6.737 m ³ (2018 forbrug for hele ejendommen)

Tabel 5: Husdyrbrugets vandforbrug

Tønder Kommune vurderer:

Ansøger har redegjort for hvorfor vandforbruget på ejendommen ligger lidt over normen. For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, er der stillet vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer. Der stilles vilkår til driftsjournal over vandforbruget. Tønder Kommune vurderer, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen i forhold til rengøring og vask af stalde.

11) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøger oplyser:

Husdyrbrugets BAT-niveau for ammoniak beregnes i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-beregningen tager afsæt i, at der foreligger en miljøgodkendelse efter Husdyrloven med et fastsat BAT-krav. Husdyrgodkendelse.dk beregner et BAT-niveau på 1.500 kg NH₃-N for stalde og 108 kg NH₃-N for lagre. Systemet konkluderer, at det vejledende BAT-niveau er overholdt.

Tønder Kommune vurderer:

BAT er opfyldt gennem staldsystemerne på ejendommen, samt med overdækning af gyllebeholder (som dog er et krav fra tidligere godkendelse). Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 1.608 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget bliver 1.608 kg N/år. Tønder Kommune vurderer derved at BAT er overholdt. Staldindretningen er fastholdt med vilkår.

12) Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ansøger oplyser:

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet anlægget ligger så langt fra landegrænser, som det gør (ca. 15 km til Tyskland).

Tønder Kommune vurderer:

Da ejendommen ligger ca. 15 km fra den dansk-tyske grænse, er Tønder Kommune enig i ansøgers vurdering om, at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

13) ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ikke ligger i fuglebeskyttelsesområde. Da projektet ikke ændrer på arealdriften i lokalområdet, og der ikke bygges nye bygninger og veje. Samt at der ikke vil forekomme store emissioner af støj eller lys fra husdyrbruget, vurderes det at projektet ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Der foreligger ikke konkrete feltobservationer af bilag IV-arter i projektområdet eller i den umiddelbare nærhed. Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

- Husdyrbruget godkendes til:
Produktionsareal:
2.066 m² produktionsareal til smågrise, delvist spaltegulv
149 m² produktionsareal til slagtesvin, drænet gulv+spalter (33/67%).

Gødningsareal
540 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

- Fordeling af dyr og det tilladte produktionsareal fremgår af tabel 6:

Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Stald m ²	Produktionsareal m ²
Nordligste toklimastald (2000)	Toklimastald, delvist spaltegulv	Smågrise	688	498
Sydligste toklimastald (2000)	Toklimastald, delvist spaltegulv	Smågrise	689	498
toklimastald (2015)	Toklimastald, delvist spaltegulv	Smågrise	804	642
Poltestald	Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	Polte	169	149
Ny tilbygning (2017)	Toklimastald, delvist spaltegulv	Smågrise	529	428
Opbevaringslagre				Areal m ²
1	Gyllebeholder	2.195 m ³		540

Tabel 6: Indretning af produktionsarealer

Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets anlæg

- Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderen kan rumme den udpumpede mængde gylle.
- Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn. Spild skal straks opsamles.
- Gyllebeholderen på ejendommen skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- Åbningen af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.

Lugt

- Ejendommen skal overalt renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.

Støj

9. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel 7: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Fluer og skadedyr

10. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
11. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lys

12. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

13. Hvis der opbevares flydende handelsgødning, -minerale eller -kemikalier, skal det opbevares i egnede beholdere.
14. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal der ske alarmering til alarmcentralen, og igangsættes afværgeforanstaltninger, der kan begrænse forureningen af omgivelserne mest muligt.

Kemikalier og pesticider

15. Hvis der opbevares kemikalier, skal de opbevares indendørs på fast bund uden afløb.
16. Evt. påfyldning af sprøjte skal foregå under opsyn og fra separat vandtank eller fra vandforsyning med monteret kontraventil og mindst 5 m fra boring.

Olie og brændstof

17. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Selve tankningen skal foregå på fast tæt bund.

Egenkontrol og management

18. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.
19. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
- Forbrug af el og vand.

Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Affald

20. Hvis der opbevares spildolie, skal det opbevares indendørs på fast og tæt bund, i beholdere der er egnede.
21. Hvis der opbevares fast farligt affald, skal det opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

22. Der skal anvendes LED-belysning i størst muligt omfang, når eksisterende belysning skal skiftes.

Vandforbrug

23. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.

HØRINGER

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at den som skal høres i sagen, er ansøger og beboere på ejendommen.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest onsdag den **18. marts 2020**.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen, eller helt at ophæve tilladelsen.